

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

Dziś: Sylwina Biskupa.	Wschód słońca o godzinie 7 minut 18.	Wschód księżycy o godzinie 9 minut 37 r.	Wtorek: Maksymiljana Bisk.
Sobota: Symeona Bisk. Męcz.	Zachód " 5 " 11.	Zachód " 11 " 10 w.	Środa: Kat. św. Piotra w Ant.
Niedziela: Konrada Wyznawcy.	Długość dnia godzin " 9 " 53.	Wysokość wody na Wiśle s. 3 c. 9.	Czwatek: Piotra Damjana D. K.
Poniedziałek: Eucharjusza B.	Przybyło " 2 " 15.	Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 0° R.	Piątek: Sergjusza Męcz.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 111.

Od Administracji.

Uprzejmie prosimy szan. prenumeratorów „Kurjera“ o wnoszenie opłat na ręce roznosicieli lub inkasentów nie inaczej, jak za kwitami sznurówkami, a to dla uniknięcia wszelkich nieporozumień.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Świętorada, jutro Wielostawy.

Nabożeństwa: W kościele archikatedralnym św. Jana, o 8-ej rano, wotywa ku czci Pana Jezusa; w kościele św. Ducha przy ulicy Freta, o 9-ej rano, wotywa ku czci Matki Bożej Częstochowskiej; w kościele Opieki św. Józefa na Krak.-Przedm., o 9-ej rano, wotywa ku uczczeniu Męki Chrystusa Pana; w kościele św. Trójcy na Solcu, o 9 1/2 rano, wotywa ku uczczeniu Męki Pana Jezusa; w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o 4-ej po południu, rozważanie stacyi męki Zbawiciela; w kościołach św. Jacka przy ulicy Freta i św. Anny na Krak.-Przedm., o 4-ej po południu, nabożeństwa pasyjne.

Zgromadzenia: Posiedzenie członków komitetu opieki nad wychowankami zakładu sierot Towarzystwa dobroczynności, oddawanymi do terminów. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.)

Wystawy: Wystawa tkacka. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krakowskim-Przedm.—od 10-ej rano do 10-ej wieczorem.)—Wystawa akwarel Fałata. (Salon Krywulita w hotelu Europejskim—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)—Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Teatr: Wielki: dziś „Zbójcy“, jutro „Fra Diavolo“ (występ gościnny panny Eily Russel); — Roz ma i to ści: dziś „Straduje!“, „Majster i czeladnik“ i „Portrety kochanka i męża“, jutro „Syn Giboyera“ (wznowienie); — Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Przemokły Kupdynek“, jutro „Księżna Rinaldini“ (1-szy raz). (7 1/2 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 5270 kop. 37. (Wykup, prolongata, oraz wydawanie pożyczek uskutecznia się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

Ważny projekt.

W dniu 10-ym b. m. przypadła 120-letnia rocznica zgonu zasłużonego filantropa, ks. Baudouina, o czem w nrze 41-ym Kurjera uczyniliśmy odpowiednią wzmiankę.

Czcigodna postać kapłana-zakonnika tak dobrze jest znana ogółowi, że przypomnienie czynów Baudouina byłoby na tem miejscu zbędne.

Rocznica jednak zgonu wywołuje myśl uczczenia pamięci wielkiego filantropa.

W powyższej sprawie otrzymujemy od jednego z prenumeratorów co następuje:

„Projekt wystawienia pomnika wydaje mi się niewłaściwym. Uczcić bezpożytecznym monumentem zasługi człowieka, który przez całe swoje życie zachęcał do oszczędności i sam z zaparciem się zbierał jałmużnę na cele filantropijne, znaczyłoby to postąpić wbrew czynom wielkiego nieboszczyka.

Monumentalny posąg ze spiżu, lub marmuru, jest właściwy dla tych, których czyny zostały piętno w historii narodu, lecz skromny zakonnik, przez całe życie zbierający jałmużnę dla ulżenia nędzy i o-tarcia łez niedoli, innego od nas wymaga uczczenia.”

W dalszym ciągu szanowny korespondent uważa, iż najwłaściwszą rzeczą byłoby zebrać składki na wzmocnienie funduszu domu podrzutek, przez co dałyby się przywrócić zniesione z pobudek oszczędnościowych żłobki, a w takim razie zmniejszyłyby się dzieciobójstwa, których liczba staje się już przerażającą.

Inny nasz stały prenumerator, p. Z., idzie jeszcze dalej w sposobie uczczenia ks. Baudouina, a mianowicie porusza myśl założenia drugiego domu podrzutek.

List ten w całości przytaczamy.

„Jako obywatel kraju i miasta poważam się podać inny projekt uczczenia kapłana-filantropa, bardziej odpowiedni i rozwijający jego pracę w tym samym kierunku, najlepszym bowiem pomnikiem byłoby utworzenie drugiego domu podrzutek, jeden bowiem przy obecnym wzroście ludności i zwiększaniu się związków nieprawnych stanowczo dziś nie

wystarczy, tak dla Warszawy, jak i dla całego kraju.

Potrzeba urządzenia nowego przytułku dla porzuconych niemowląt oddawna już została stwierdzoną i, o ile sobie przypominam, przed laty z górną 20 tu s. p. Popławski, noszący zaszczytny tytuł „ojca sierot“, na szpaltach Kurjera warszawskiego podniósł projekt urządzenia filji domu podrzutek na prowincji.

Następnie projekt ten kilkakrotnie był podnoszony i rozwijany, a nawet pojawiły się zapisy dobroczynne, których wysokość nie jest mi w tej chwili wiadomą.

Rada miejska dobroczynności publicznej przed paru laty uczyniła wniosek co do utworzenia nowego przytułku dla podrzutek i wskazywano, jako najodpowiedniejsze miejsce, gmach klasztoru pobernardynskiego w Poradzie o. Wielkiej Woli pod Sulejowem.

W jakim stadium znajduje się obecnie ów projekt, nie wiem, lecz niewątpliwie tylko brak funduszu staje na przeszkodzie urzeczywistnieniu pożytecznego zamiaru.

Wobec powyższego najsluszniejszym byłoby zebranie funduszu, potrzebnego na utworzenie drugiego schronienia dla podrzutek. Przy możliwości otrzymania gotowego gmachu w Wielkiej Woli, czy też gdzieindziej, nadzwyczajnych sum na ten cel nie potrzeba, a rozszerzenie dzieła ks. Baudouina byłoby najwłaściwszym uczczeniem zasług wielkiego filantropa i stanowiłoby najwspanialszy pomnik. Rzucam tę myśl tylko szkicowo i mniemam, że ktoś inny obszerniej ją rozwinię, wiem wszakże, iż w społeczeństwie naszym każde ziarno filantropijne w stosowną porę rzucone, zawsze wydaje pożądane owoce.”

Do powyższych głosów publicznych z naszej strony nie możemy nic więcej dodać nad to, że urzeczywistnienie projektu otwarcia drugiego domu podrzutek stanowiłoby najlepsze uczczenie zasług ks. Baudouina, a tablica erekcyjna, wmurowana w ścianę nowego przytułku, głosiłaby następnym pokoleniom o szlachetnej ofiarności współczesnych w rocznicę zgonu organizatora opieki nad podrzutekami.

K. W.

DLA ŚWIĘTEJ ZIEMI.

Przez

SEWERA.

(Dalszy ciąg.)

Muzyka na dany znak umilkła, przed skrzypkiem stanął wójtów syn, trzymając w pół Hanus, oczy wszystkich zwróciły się na niego, w karczmie zrobiło się eicho.

Chłopak zagwizdał krakowiaka, skrzypek w lot pochwylił natę i wygrał na skrzypkach. Chłopak przechylił nieco głowę na bok i zaśpiewał:

Ozerwienią się włosy na Hanusi głowie.
Sliczności dziewczyna, któż inaczej powie?

Trzask, powstały z uderzenia dłoni wójtowej o policzek syna, rozległ się dokoła. Zrobił się wielki zamęt, dziewczęta niekiedy w kąty izby i jak spłoszone owce stanęły w gromadce. Parobcy otoczyli uderzonego.

Chłopak stał chwilę oniemiały z bólu i wstydu. Podniósł rękę, nastąpiła chwila straszna, przejmująca. Powoli podniesiona ręka opadła, chłopcy go wciągnęli wśród siebie, matka ochłonęła ze strachu.

— To ty na własną matkę rękę podnosisz? — wrzasnęła.

Chłopak nie mógł wydobyć głosu z piersi.

— Cóż to bić w pysk gospodarskiego syna w karczmie przy ludziach, i za co? — stanął groźnie w obronie przyjaciela Jasiek.

— Ty mnie, matkę, będziesz uczył rozumu? — ty mi zabraniasz uderzyć własne dziecko?

— Kiej niesprawiedliwie — to będę, i matce nie wszystko wolno...

Szmer oburzenia poparł Jaśka.

— Ja wam dam muzyki, tańce, zberezcie — krzychała — Ja wam dam!

Z gromady parobków wyleciał szyderski śmiech Antka, naśladowali go drudzy. Dziewczyny z rogu izby zaczęły się również śmiać, gospodynie poszły za ich przykładem. Śmiał się i żyd za szynkwasem śmiała się muzyka, siedząca na stole.

Wójtowa wodziła wzrokiem po otoczeniu. Wszędzie jednakowo usmiechnięte, wesole twarze, wrzawa wypełniała izbę. Lekceważenie powagi jej, najbogatszej gospodyni we wsi i wójtowej, upokorzyło ją i zabolalo.

— Ja wam pokażę drwiny — wrzasnęła i wybiegła z izby, trzaskając drzwiami.

Antek pochwylił skrzypek od skrzypka, wybiegł z karczmy, parobcy za nim. Na gościńcu zaczął rzępolić i śmiać się, udając pawia, parobcy go naśladowali. Ciemna postać wójtowej toczyła się, jak kula, ginąc w cieniu drzew, to znowu wynurzała się na światło księżycy. Gonił ją pisk skrzypiec i śmiech parobków, rozpalając krew gniewem i zemstą. Na zakręcie drogi zniknęła, parobcy wrócili do karczmy.

— A teraz co będzie? — odezwała się kumcia, łamiąc ręce.

— Muzyka! — zawołał Antek — Mały Jasek niech czatuje na drodze i gdy ujrzy wójtę z przysiężnymi, niechaj leci tu daje znać.

Wyjął dwie szóstki i wrzucił je do skrzypiec. Grzesz porwał Hanke, każdy z parobków swoją i za-

częły się tańce z gorączkową namiętnością. Krople potu spływały po twarzach parobków, dziewczyny pocizerwieniały. Jedna tylko Hanka była biała, lecz za to oczy jej świeciły ogniem, a na twarzy malowała się duma i pewność zwycięstwa.

Kumcia nie dowierzała oczom młodego Joska. Wybiegła z karczmy i ogrodami dotarła pod chatę wójtową.

Słyszała, jak baba przed mężem przeklinała Hanke, a jej samej groziła, nazywając ją ciotką gromadzką. Oskarżała własnego chłopaka. Wójt się nie odzywał zrazu, nie mogąc się ocenić ze snu. Kobieta zapaliła lampę, kumcia podesunęła się bliżej okna.

— To się za twoich rządów takie zbytki dzieją, a ty się wygrzewasz pod pierzyną? — wołała.

— Że parobcy w karczmie tańczą? To przecie tańczą co święto. A nie dał ci za to Jasek cwiertki piwa?

— A mało ci, że twój syn z dziadówką się wdaje?

— Bo głupi, jak zmadrzeje, to przestanie.

— A to nic, że ci babę wyścigał z karczmy i śmiechem, drwinami gonili aż pod samą chatę?

— Nie chodź tam, a jak wleziesz, nie breweruj. Położył się, przykrył pierzyną i odwrócił do ściany.

Kumcia chciała go uściskać, wójtowa rada była zbić, ale się bała. Zgasiła lampę i wybiegła z izby, trzaskając drzwiami. Kumcia zdaleka szła za nią.

Podwójciego nie było w domu, pojechał do miasta. Baba znalazła dwóch przysiężnych i tych wyprowadziła do karczmy, aby odebrali skrzypek i basy grajkom, a syna jej przyprawdzili do chaty.

Kumcia, słysząc te rozkazy, poleciała pędem na przód.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Ministerjum oświaty, jak zapewnia *Grażdanin*, poruszyło projekt przywrócenia w gimnazjach klasycznych wykładu nauk przyrodniczych.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż ekspedycja papierów państwowych otrzymała polecenie, aby przygotowała 40 milionów sztuk banderoli. Oprócz tego obstaralowano 40,000 egzemplarzy paszportów zagranicznych, 35 milj. sztuk marek stemplowych, 4 milj. blankietów na kwity i 20,000 blankietów paszportów wewnętrznych, używanych w Królestwie Polskiem.

— Do departamentu handlu i rękodziel wnieiono pomiędzy innymi podanie o udzielenie przywileju na system urządzenia telegraficznych, telefonowych i sygnałowych stacyj na jednej linii, pozwalającej na komunikację stacyj pomiędzy sobą bez pośrednictwa stacji centralnej.

— Warszawski komitet przemysłowy przysłał nam następującą odezwę: „W r. b. ma być urządzony w Brukselli pod protektoratem J. K. M. króla belgijskiego międzynarodowy konkurs przemysłowy oraz wystawa powszechna. Konkurs i wystawę urządza towarzystwo akcyjne przy poparciu ze strony rządu belgijskiego i zarządu miejskiego m. Brukselli. Otwarcie ich naznaczono na pierwszą sobotę maja, a zamknięcie na 3-ci listopada. Zadaniem konkursu i wystawy jest przedstawienie postępów na polu społecznego przemysłu oraz wskazanie tych braków w różnych jego gałęziach, których usunięcie należy uważać za potrzebne i możebne. Do konkursu dopuszczane są wyroby wszelkich krajów, przyczem nagradzane będą, zgodnie z przyjętym programem, odznaczające się najlepszym odrobieniem i wyzyskaniem materiałów surowych. Na wystawę przyjmują się wszelkie wytwory przemysłu, gospodarstwa wiejskiego, ogrodnictwa, z wyjątkiem materiałów wzbuchowych, zapalek itp. wyrobów oraz przedmiotów, ulegających łatwemu zepsuciu, które mogą być dopuszczane w szczelnie zamkniętych naczyniach oraz blaszankach. Za najlepsze wyroby wydawane będą nagrody pieniężne, medale i dyplomy. Ceny za miejsce w budynkach wystawowych oznaczone zostały następujące: 1) za miejsca wzdłuż ścian: a) w galerjach bocznych 70 fr. za metr kw.; b) w galerjach środkowych 75 fr.; 2) za oddzielne miejsce pomiędzy przejściami: a) w galerjach bocznych 125 fr.; b) w środkowych 150 fr.; c) za miejsca w galerji maszyn 70 fr., a) za miejsca w ogrodzie 37 fr. 50 cent. Deklaracje co do udziału w wystawie winny być adresowane do komitetu urządzającego w m. Brukselli (*au Comité exécutif du Grand Concours International des Sciences et de l'Industrie, rue de Palais 22 à Bruxelles*).”

— Z powodu spodziewanych na wiosnę niezwykłych roztopów i wylewów rzek władza komunikacyjna wydała do wszystkich tutejszych zarządów kolejowych polecenie przedsięwzięcia odpowiednich środków ku zabezpieczeniu torów i mostów.

— *Petersb. wiad.* donoszą, iż magistrat m. Warszawy przesłał do muzeum instytutu inżynierów dróg i mostów w Petersburgu całą kolekcję modeli, planów, fotografii, materiałów etc., dotyczących urządzanej obecnie kanalizacji i wodociągów w Warszawie.

— Przy wydawaniu i zatwierdzaniu pożyczek w głównej kasie warszawskiego Towarzystwa dobroczynności zaszły niektóre zmiany, zatwierdzone przez zgromadzenie centralne. Pożyczki podwyższone zostały do wysokości 420 rs., gdy dotychczas najwyższą pożyczka wynosiła rs. 300. Pożyczki od rs. 144 do rs. 300 dotychczas przyznawane były na posiedzeniu administracji i centralnem, obecnie posiedzenie administracyjne samodzielnie przyznawać może pożyczki do rs. 300, pożyczki zaś od 300 do 400 rs. decydowane będą przez zgromadzenie centralne.

— Na wczorajszym posiedzeniu wydziału kasy pożyczkowej w gmachu Towarzystwa dobroczynności, pod przewodnictwem p. Wiktora Kronenberga, przyznano 33-m osobom pożyczki, w ogólnej sumie rs. 5,004. Najniższą pożyczkę przyznano rs. 48, najwyższą rs. 300. Odmówiono ośmiu osobom przyznania pożyczek z powodu przedstawienia nieodpowiednich poręczycieli. Na kontrolera wydziału kasy pożyczkowej zaproszono p. Jana Kowalskiego.

— Warszawskie Towarzystwo dobroczynności do grona opiekunek ochrony 2-jej przy ulicy Ogrodowej zaprosiło p. Marję z Wolffinów Rosslerową.

— Wice-prezes Towarzystwa wyścigów konnych, hr. August Potocki, w dniu wczorajszym wyjechał do Wilna.

— Teodor Rygier, artysta-rzeźbiarz, autor za-

szezyconego drugą nagrodą projektu na pomnik Mickiewicza bawi w naszym mieście.

— Godebski.

Bawiący w murach naszych znakomity rzeźbiarz, laureat konkursu mickiewiczowskiego, Cyprjan Godebski, jest synem głośnego niegdyś żołnierza poety, także Cyprjana.

Urodził się r. 1835-go we Francji i poświęcił się w bardzo młodocianym wieku sztuce.

Gruntowne wykształcenie odebrał w pracowni słynnego wówczas rzeźbiarza paryskiego, Dawida, gdzie wykonał między innymi piękny medaljon Juljana Ursyna Niemcewicza.

W r. 1857-ym osiadł we Lwowie, gdzie rząd polecił mu przyozdobienie ornamentyką rzeźbiarską wspinały gmach inwalidów.

Przez lat trzy pracował Godebski gorliwie nad powierzonym sobie zadaniem i wykonał własnoręcznie szereg posągów.

W r. 1872-ym mianowany został profesorem akademii sztuk pięknych w Petersburgu, z kąd przeniósł się do Paryża.

W stolicy Francji, w atmosferze ożywionego ruchu artystycznego Godebski znalazł dla swego wytwornego i bogatego talentu grunt jakby stworzony.

Talent to nawskróś nowoczesny, skromną prostotę i siłę klasycyzmu mieniający chętnie za wdzięk i finezję nowej szkoły francuskiej.

Sympatycznego gościa podejmować ma dzisiaj skromną ucztą grono literatów, dziennikarzy i artystów, na którą zapisy przyjmuje nasza redakcja do godz. 1-ej z południa.

— Z literatury.

* Dowiadujemy się, iż „Błędne koło” Hajoty, powieść, którą niedawno drukowaliśmy, jest obecnie po raz drugi tłómaczoną na język niemiecki przez pannę Wodzicką, z upoważnienia autorki.

* P. J. Rava przetłómaczyła „Dzwonek” na język francuski.

* Choński drukuje obecnie dwie powieści: „Narwańców” i „Z kulą u nogi”, ostatnią w *Echu muzycznym*.

* Zeszyt 38-ty *Słownika geograficznego* wyszedł z druku i zawiera z ważniejszych artykułów: Prusy wschodnie i zachodnie, Pruszcz, Pruszków, Prut, Pruzana, Prypeć, Przasnysz, Przedborz, Przedecz, Przemęt, Przemysł.

* „Niziny” Orzeszkowej, stanowiące 37-ty tom zbiorowego wydawnictwa powieści tej autorki, ozdobione są ilustracjami Andriolego.

* Nakładem p. S. Lewentala wyszedł świeżo cały szereg prac z literatury nadobnej.

Są to „Panowie bracia” Klemensa Junoszy, „Za winy niepopelnione” Michała Bałuckiego i dwutomowa powieść J. I. Kraszewskiego „Czarna godzina”.

* *Nowosti* donoszą, iż w tych dniach znany historyk, profesor uniwersytetu petersburskiego Kariejew, przystąpił do przekładu „Dziejów Polski” Bobrzyńskiego.

Przekład wyjdzie nakładem jednej z firm petersburskich.

— Koncert.

Koncert, zapowiedziany na przyszłą niedzielę na rzecz niezamożnych studentów warszawskiej szkoły weterynaryjnej, jak dotąd, zapowiada się dobrze.

Naddatki płyną obficie. Niewielka zaledwie ilość biletów pozostaje do rozsprzedania.

Koncertem raczyły się zająć pp. Janowa Bloch i E. Ostrowska.

— Teatr amatorski.

Grono młodzieży rozpoczyna szereg prób z komedj: Lanciego „Rocznica ślubu”. M. Gawalewicz „Po drodze”, oraz Szobera jednoaktówki ze śpiewami p. t. „Lekeja śpiewu”.

Amatorowie w połowie przyszłego miesiąca wystąpią z przedstawieniem publicznem w sali resursy obywatelskiej, z przeznaczeniem dochodu na cel dobroczynny.

— Ze sztuki.

* Artysta-rzeźbiarz, H. Marczewski, otrzymał zamówienie na dwa pomniki ks. prałata Zenona Chodzyńskiego do Włocławka.

Pierwszy, kamienny, stanie na cmentarzu, drugi zaś, marmurowy w stylu gotyckim, będzie umieszczony w miejscowej katedrze.

* Do konkursu na pomnik Mozarta w Wiedniu stanęło 32-ch artystów.

Jury trzecią nagrodę przyznało p. Ratyńskiemu, rodem z Bochni.

— Zebranie.

Wczoraj w towarzystwie prywatnem zebrało się liczne grono przedstawicieli miejscowego świata literackiego i artystycznego.

Gospodarze podejmowali w tem gronie Cyprjana Godebskiego, którego obecność dała powód do roz-

praw o sprawie budowy pomnika, konkursu i niepownych losów nagrodzonych projektów.

Zywa dyskusja, prowadzona przez wytrawnych znawców przedmiotu, dotykała kwestji wyczerpująco i ujęta była w formę określonych zadań i zamiarów.

Godebski był przedmiotem serdecznych owacyj i przemówień, nacechowanych szczerem uznaniem dla jego talentu.

W zebraniu brały udział wszystkie niemal wybitne osobistości świata warszawskiego i „Lutnia”, oklaskami witana i żegnana.

— Z wystawy tkackiej.

Ekspertyza w dalszym ciągu odbywa się na wystawie tkackiej z całą gorliwością.

Na dziś wieczór uproszono kilku bardzo zdolnych amatorów do gry na fortepianie i zdaje się, że tegoroczna wystawa wejdzie stanowczo na tory zesłorocznej.

— Stacje meteorologiczne.

Kilkakrotnie spotkaliśmy się z utyskiwaniem na brak stacyj meteorologicznych na naszych kolejach, tymczasem dwie takie stacje są już od 1886-go r. na kolei wiedeńskiej.

Jedna z nich urządzoną jest w Piotrkowie i pozostaje pod opieką inżyniera Wolskiego, druga zaś jest w Zabkowie i opiekuje się nią starszy telegrafista tejże stacji, pan Onufry Nesterowicz.

Szczegółowe raporta o obserwacji obie stacje wysyłają każdorazowo do głównej stacji meteorologicznej, mieszczącej się przy Muzeum przemysłu i rolnictwa w Warszawie.

Stacje owe zaopatrzone są w odpowiednie przyrządy i narzędzia, sprowadzone z pierwszych fabryk zagranicznych.

— Wędliny do Francji.

Dla handlujących, a zwłaszcza hodowców trzody chlewnej otwiera się nowe i zyskowne pole zbytu.

Oto w tych dniach znany lekarz tutejszy, dr. Leon Dudrewicz, otrzymał od jednego z inspektorów targowych Paryża formalną odezwę następującej treści:

„Handlujący wędliną w Paryżu na ogólnem zgromadzeniu postanowili zerwać dotychczasowe stosunki z dostawcami niemieckimi, a natomiast sprowadzać gotowe produkty z Królestwa Polskiego, Galicji i Serbji.”

Autor listu, powołując się na osobistą i dawną znajomość, uprasza dra D., aby zechciał przyjąć na siebie obowiązki informatora w sprawie handlu wieprzowiną Królestwa z rynkami paryskimi.

Hurtownicy i składnicy paryscy jeszcze przed zapadnięciem nowej uchwały starali się zacerpnąć źródłowych wiadomości co do praktykowanych u nas cen wieprzowiny.

Rezultaty badań okazały się pomyślnymi i dla francuskich handlujących korzystnymi.

Wedle brzmienia pomienionego listu, francuzi żądają stałego nadsyłania na ich rynki i hale już należycie przygotowanych szynek, boczków bez tłuszczu oraz kiełbas, przyrządzanych na sposób polski.

Dr. D., pojmując dobrze korzyści, wynikające dla kraju z urzeczywistnienia nadesłanej propozycji, chętnie przyjął włożony nań obowiązek i w tym celu zbiera dane z całego kraju, odnoszące się do hodowli trzody, produkcji wędliny, oraz cen wymaganych przez producentów.

— Sprawa o przywilej.

W tych dniach w sądzie handlowym będzie rozstrzygana sprawa o naruszenie przywileju, dotyczącego wynalazku aparatów do kopjowania (hektografów), używanych przez firmy kupieckie i instytucje finansowe bez pozwolenia właściciela przywileju.

Sprawę wnosi adw. przysięgły p. Malkowski, przeciw zarządom kolejowym, instytucjom sądowym, oraz przeciw kilkunastu firmom kupieckim.

— Sklep spożywczy.

Założony w końcu r. z. przez stowarzyszenie spożywcze „Merkury”, w zabudowaniach fabryki Lilpopa, Raua i Loewensteina, sklep spożywczy dla robotników rozszerza znacznie swoją działalność.

Oprócz wymienionej fabryki, przystąpiły do udzielania kredytu robotnikom w tym sklepie: fabryka gazowa oraz warszawska fabryka wyrobów metalowych i odlewnia żelaza.

Byłoby więc pożądaną rzeczą, aby i inne fabryki obszernej dzielnicy poszły za powyższym przykładem, „Merkury” zaś, mając większy obrót, byłoby w możności obniżenia cen towarów.

Zakładanie sklepów spożywczych dla robotników jest obowiązkiem zarządów większych fabryk, jeżeli jednak utrzymywanie własnych sklepów jest zbyt trudnem, to przynajmniej zarządy fabryk powinny popierać sklep już założony.

Dowiadujemy się jednocześnie, że opiekun cyrkulu IX-go, p. Zbigniew Świętorzecki, wpadł na praktyczny pomysł udzielania biednym swego cyrkulu, w miejsce gotowizny, asygnacji do sklepu „Merkurego”, za który otrzymują produkta pierwszych potrzeb, jak sól, mąkę, groch, chleb itd.

Byłoby bardzo pożytecznym, aby i inni opiekunowie cyrkulowi poszli za tym przykładem, często bowiem zdarza, że biedni, otrzymawszy zasiłek pieniężny, udają się do szynków, gdy tymczasem rodziny ich cierpią głód w domu.

Asygnacje imienne na produkta spożywcze mogą skutecznie zapobiedz nadużyciom.

— Jeszcze „dyrdymalka”.

Hazard bilardowy zaczyna się przekradać i do kawiarni w dzielnicy starmiejskiej.

Tak np. „dyrdymalkę” wprowadził właściciel pewnej cukierni na Podwalu.

Zgrywają się tam czeladnicy, subjecci i oficjaliści prywatni.

— Przestroga.

Jak wiadomo, przy puszczeniu lodów na Wiśle w lasze od strony Pragi formują się największe i najniebezpieczniejsze kilkopiętrowe zatory.

Tymczasem od kilku dni kilkadziesiąt furmanek wywozi tu śnieg codziennie i zapelnia łachę, wobec czego w czasie puszczenia lodów wał ochronny może być zagrożony.

Zwracamy na to uwagę inżynierji wodnej.

— W podróży poślubnej.

Przed miesiącem córka jednego z przemysłowców tutejszych wyszła za mąż za pana ***, zrujnowanego właściciela dóbr w łomżyńskim.

Posag żony miał doprowadzić do porządku interesy męża, który jednak, holdując modnemu zwyczajowi, postanowił odbyć kilkumiesięczną podróż poślubną za granicę.

Nowożeńcy wyjechali więc do Paryża, a później do... Monaco.

Tu w panu ** odezwała się dawna żyłka szulerka, i, nie bacząc na młodą żonę oraz całą przyszłość, zasiadł do rulety i w niespełna trzy dni przegrał całą posiadaną na podróż gotówkę w sumie około 10,000 rs.

Zatelegrafowano o fundusz na powrotną drogę, lecz p. ** otrzymane 1,500 fr. znów przegrał jednego wieczora.

Powtarzało się to coś ze trzy razy, aż nareszcie ojciec pani młodej, zamiast posyłać pieniądze, sam pojechał do Monaco.

Młoda kobieta oświadczyła stanowczy zamiar zerwania związku z lekkomyślnym człowiekiem i wraz z ojcem wróciła do Warszawy.

Pan ** zaś pozostał za granicą, aby stracić resztki niegdyś poważnej fortuny.

— Ciekawa podróż poślubna!

— Zaczadzenie.

Nocy wczorajszej w mieszkaniu Wiktora Janowskiego zagorzało z powodu wczesnego zasuszenia blachy w piecu siedm osób.

Wszystkich znaleziono rano w stanie bezprzytomnym, lecz dzięki energicznej pomocy lekarskiej zdołano ich do zmysłów przyprowadzić.

— Z ulicy.

W dniu wczorajszym na Pradze Anna Werońska w przejściu z jednej strony ulicy na drugą upadła tak nieszczęśliwie, iż uległa złamaniu prawej nogi.

Na ul. Marszałkowskiej Tytus Niedziałkowski, wypadłszy z dorożki, upadł i zwichnął nogę.

— Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym przy ul. Browarnej pod nr 2-im, Rozalja Jabłońska z niewiadomej przyczyny w trakcie rozmowy z domownikami nagle życie zakończyła.

Zwłoki celem wyprowadzenia śledztwa sądowego na miejscu zabezpieczono.

+ W djeczejji plockiej mianowani zostali: ks. Jan Fabjanowicz administratorem parafji trzypowskiej, przy pozostawieniu na urzędzie profesora seminarjum plockiego, ks. Eustachy Grochowski został administratorem parafji łopacińskiej, ks. Ignacy Zborowicz administratorem parafji Słupno.

+ Straż ochotnicza.

Korespondent nasz z Piotrkowa pisze: „Na odbytem d. 5-go lutego r. b. ogólnym zgromadzeniu honorowych i czynnych członków straży ogniowej w Piotrkowie wybrano większością głosów na członków rady zarządzającej pp. Gampta (gl. 251), Babickiego (gl. 224), Wojewódzkiego (gl. 216), Młodowskiego (gl. 200), Klickiego (gl. 177) i Michała Kona (gl. 161).

Na naczelnika straży i jego pomocnika powołano pp. Otto (gl. 216) i Podolskiego (gl. 181).

Po zatwierdzeniu wyborów przez władzę, członkowie rady wybiorą z pomiędzy siebie prezesa, po czem rada zamianuje naczelników sześciu oddziałów straży i ich pomocników.

Z odczytanego na temże zgromadzeniu sprawozda-

nia okazuje się, że straż ogniowa piotrkowska rozwija się nader pomyślnie.

Z danego w d. 29-ym stycznia r. b. przedstawienia amatorskiego na korzyść Towarzystwa dobroczynności i w połowie straży ogniowej, osiągnięto czystego dochodu przeszło 200 rs.

+ Suszarnie cykorji.

Wskutek obniżenia cen buraków i zboża, rolnicy wyszukują rozmaite źródła dochodu, aby załatać niedobory w budżecie gospodarczym.

Z tego też powodu uprawa cykorji w ostatnim czasie zyskuje coraz więcej zwolenników, a pomimo to produkcja miejscowa dotąd jeszcze nie może pokryć zapotrzebowań fabryk tutejszych; w tym roku np. fabryka S. S. Bohmów, pomimo znacznego podniesienia cła na produkta zagraniczne, zmuszona była sprowadzić z Saksonji za 40,000 rs. suszarni cykorji.

Najwięcej trudności sprawia urządzenie suszarni z powodu braku ludzi, odpowiednio w tym kierunku uzdolnionych.

Rezultaty tegoroczne ze sprzętu cykorji były dość zadawalniające, a morga na czysto przeciętnie przyniosła od 90—120 rs.

Właściciele suszarni płać za centnar świeżej cykorji, dostawionej do suszarni, pors. 1 kop. 25 za korzec wagi 300 funtów.

Pan Karol Menzel, kupiec tutejszy, zachęcony pomyślnymi rezultatami swej suszarni pod Chodczem, zawarł nowe kontrakta z właścicielami ziemskimi i włościanami z okolicy Brześcia kujawskiego, gdzie w roku przyszłym zobowiązał się postawić własnym kosztem suszarnię.

Dotąd zawarli umowy pp.: Wilkans, dzierżawca wsi Stary Brześć, M. Krzymuski z Falborza, Bacciarrelli z Jędrowie, Bogusławski resp. Sokolowski ze wsi Rzadka Wola, Górski z Woli Adamowej, K. Gostomski z Borucina, 27-ii włościan ze wsi Guzłina pod Brześciem, Bigalke ze Zagajewic i t. d.

P. Gustaw Fogel ze Siecienia zamierza również pobudować suszarnię w majątku swym Majki.

+ Skutki zimy.

Pod Łuck emigrowała partja włościan z plockiego. W kolonji, niezamównej w budowlę, których nie mieli czasu wykończyć, zaskoczyły ich mrozy.

Połowa tych biedaków wymarła z przeziębienia.

+ Czytelnia.

Piąta czytelnia założona została przy najnowszej z księgarń w Plocku.

Składa się ona z 600 tomów i, jak donosi *Kurjer plocki*, ma dopiero kilku stałych abonentów.

+ Oryginalne!

Jeden z kupeów lubelskich, jak donosi gazeta miejscowa, zawarł ze spółką furmanów starozakonnych umowę, mocą której furmani zobowiązali się dostarczać wszystkie odlewy z fabryki w Bliżynie i kamienie na użytek tutejszych kamieniarzy po cenach, pobieranych przez kolej nadwiślańską.

Kolej nadwiślańska pozostaje wierna swej... tradycji.

+ Śmierć na scenie.

Korespondent nasz z Mińska pisze: Wielką sensację, w mieście naszym wywołała nagła śmierć p. Mudrowej, żony byłego dyrektora gimnazjum żeńskiego.

P. M., osoba już w wieku podeszłym, namiętnie lubiła występy sceniczne i brała chętnie udział we wszystkich przedstawieniach amatorskich.

W tych dniach miejscowe towarzystwo muzykano-dramatyczne dawało zwykle przedstawienie amatorskie.

Pani M., która z powodu żaloby po mężu czas jakiś występować publicznie nie mogła, po raz pierwszy od roku ukazać się miała na scenie...

Rozpoczął się akt pierwszy.

Zaledwie jednak p. M. kilkanaście słów zdołała przemówić, gdy nagle osunęła się na ziemię.

Sądzono zrazu, iż zemdląła i cucić ją energicznie zaczęto, wezwany lekarz jednak skonstatował śmierć nagłą...

KOTATNIK TERMINOWY.

— Kasa pożyczkowa przemysłowców warszawskich rozpoczęła wypłatę dywidendy za rok zeszły w stosunku 7% od wkładów.

— W biurze administracji Towarzystwa osad rolnych składka można do d. 22-go lutego deklaracje na dzierżawę kolonij Szamocin i Józefin pod Warszawą, w gminie Jabłonna. Cena dzierżawna 600 rs. rocznie i opłata podatków.

— Złożono w redakcji *Kurjera warszawskiego*:

Na wpis dla niezamożnych uczniów.

A. Z. rs. 10.

Dla dzieci w szpitaliku.

Michał i Jadzia W. rs. 1 kop. 50.

Dla Walerji Dycha na wykupienie maszyny.

W. K. rs. 1.

Dla ubogiej panienci, utrzymującej młodszego rodzeństwo.

W. K. rs. 1.

Dla najbiedniejszych.

Ciszewski tygodniowe kop. 20.

Nekrologja.

+ Ś. p. Eulogja ze Starzów Jakubowskich **Humnicka**, po długiej i ciężkiej chorobie przemiosła się do wieczności dnia 11-go lutego 1888-go roku w Warszawie. Zwłoki tymczasowo złożone zostaną w katakumbach na Powązkach, zanim przeniesione będą do rodzinnych grobów w Pikowie na Podolu. W piątek, 17-go lutego o 11-iej zrana w kościele powązkowskim odbędzie się żałobne nabożeństwo, na które stroskani synowie zapraszają krewnych i znajomych. — 535

+ Ś. p. Ludwik **Zelt**, kupiec i obywatel, po krótkiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, rozstał się z tym światem w dniu 14-ym lutego 1888 roku, przeżywszy lat 66. Pograżeni w smutku bracia, siostra i familja zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele św. Krzyża na Krakowskim-Przedmieściu w dniu 17-ym lutego r. b., to jest w piątek, o godzinie 9-iej i pół zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-iej i pół po południu do grobu familijnego na cmentarzu powązkowskim. Osobne przesłania rozsyłane nie będą. — 521

+ Ś. p. Janusz **Zakrzewski**, syn Andrzeja i Wandy z Karczewskich, przeżywszy lat 10, po długiej i ciężkiej chorobie, zmarł w dniu 16-ym b. m. Rodzice zmarłego zapraszają krewnych i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Młodowej dnia 18-go b. m., o godzinie 10-iej i pół zrana, oraz na pogrzeb, o godzinie 4-iej i pół po południu tegoż dnia i tegoż kościoła na cmentarzu powązkowskim. — 527

+ Ś. p. Michał **Mazaraki**, urzędnik kanalizacji, po długiej i ciężkiej chorobie, zmarł w dniu 15-ym lutego 1888 r. Pozostała żona prosi familję i znajomych na wyprowadzenie zwłok z gmachu św. Rocha, w dniu 17-ym lutego r. b., to jest w piątek, o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski. — 532

— B. p. Ernestyna z Benklów **Rosen**, po długiej i ciężkiej chorobie, zgasła w dniu 15-ym lutego r. b., przeżywszy lat 40. Pozostali: mąż, synowie i córki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z mieszkania przy ulicy Karmelickiej № 18 w dniu 17-ym lutego r. b., to jest w piątek, o godzinie 1-iej z południa, na miejsce wiecznego spoczynku. — 529

+ Za duszę ś. p. Józefa **Milkuszyca**, odbędzie się msza żałobna, o godzinie 10-iej zrana w kościele św. Anny na Krakowskim-Przedmieściu, na którą zaprasza się przyjaciół i znajomych. — 526

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Petersburg 16-go lutego. (Tel. Agencji półn.)—

Według pogłosek, komisja, zajmująca się przy ministerjum finansów kwestją zastosowania środków ograniczających zagraniczny przemysł metalurgiczny w gubernjach południowo-zachodnich, ukończyła już swą pracę. Odpowiedni projekt, zmierzający do ograniczenia rozwoju fabryk, obrabiających materiał zagraniczny, wniesiony będzie niebawem do rady państwa.

Petersburg 16-go lutego. (Tel. Agencji półn.)—

Powtarzają tutaj pogłoskę, iż ministerjum dóbr państwa opracowywa kwestję jaknajszerszego udziału departamentu przemysłu i rolnictwa w wystawach rolniczych.

Wiedeń 16-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.)—

Podczas dzisiejszych obrad izby panów nad odnowieniem traktatu handlowego z Niemcami, Schmerling wygłosił mowę polityczną, w której wysławiał gorąco wartość przymierza austriacko-niemieckiego, jako rękojmi pokoju, albo, gdyby potrzeba, zwycięstwa.

Wiedeń 16-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.)—

Wiadomości, otrzymywane tutaj z San Remo, nie brzmią tak optymistycznie, jak w biuletynach rządowych. Następca tronu, kaszląc, odrzuca sporo krwawej flegmy. Wszelkie objawy choroby są wyjątkowe i nieprawidłowe. Mackenzie i Bergman zostają w San Remo.

Wiedeń 16-go lutego. (Tel. pryw. K. W.)—

Izba deputowanych obradowała dzisiaj nad projektem ograniczenia swobody stowarzyszeń akademickich. Minister oświaty, Gautsch, w obszernej mowie bronił projektu, wskazując na antiaustriackie manifestacje studentów w Pradze czeskiej, Zagrzebiu a nawet Wiedniu. Należy ukrócić nadużycia i stłumić w zarodzie szkodliwe prądy, którym studenci zbyt pochopnie nadstawiają ucha.

Wiedeń 16-go lutego. (Tel. pryw. K. W.)—

Podczas dzisiejszych rozpraw w izbie deputowanych nad projektem ograniczenia swobody stowarzyszeń akademickich, minister oświaty, Gautsch, usprawiedliwił projekt wskazaniem na pewne objawy me-

